

ยินดีต้อนรับเข้าสู่ มิทาย

เอกสารฉบับนี้จะช่วยให้คุณเข้าใจตั้งแต่เริ่มต้นจนจบรายการช่วงเย็นกับเราในวันนี้

ซังจิ อันไวส์ลิง

การแสดงโชว์การประกอบอาหารพื้นเมืองของชาวเมารีซึ่งเรียกว่า "ซังจิ"

ดั้งเดิมชาวเมารีมีวิธีทำซังจิโดยการขุดหลุมให้มีขนาดกว้างพอกับจำนวนอาหาร

นำอาหารไปห่อกับใบไม้หรือผ้าชุบน้ำแล้ววางไว้ในหลุม

จากนั้นกลบหลุมนำก้อนหินและเศษไม้มาวางด้านบนโดยทำการเผาเพื่อให้ความร้อนและทำให้อาหารสุก เรียกว่า "ซังจิ พิทท์"

เมื่ออาหารสุกก็ยกออกมาจากหลุมวิธีการนี้อาจทำให้ไม่สะอาด ปัจจุบัน ชาวเมารีหันมาทำอาหารอังกะเบบวิธีการสมัยใหม่

โดยนำอาหารประเภทต่างๆ ได้แก่ เนื้อไก่ เนื้อแกะ มันฝรั่ง

มันเทศและอาหารจำพวกยัดไส้ต่างๆไปประกอบอาหารในภาชนะที่เรียกว่า

"หม้ออบซังจิ" มีลักษณะคล้ายหม้ออัดแรงดัน มีฝาปิดมิดชิด เป็นการทำอาหารให้สุกโดยการอบ

ก่อนลงมือรับประทานทุกครั้ง ชาวเมารีจะสวดมนต์แผ่เมตตา ภาษาเมารีเรียกว่า คาราเกียร์

โดยมองไปยังอาหารที่จัดไว้และจับมือต่อกันเป็นวงกลม ทำการสวดมนต์จบก็รับประทานอาหารกันได้ตามปกติ

วัคคา เป็นการโชว์การแกะสลักเรือทำจากไม้ด้วยมือ โดยครอบครัวของ "มิทาย"

สมัยก่อนใช้เรือรบเรียกว่า วอร์-คนู ที่เห็นลอยอยู่ในแม่น้ำ ไว โอ พีโร ตกแต่งและแต่งกายด้วยชุดนักรบตามประเพณีดั้งเดิม

การโชว์ด้านวัฒนธรรม

พิธีการต้อนรับแขกอย่างเป็นทางการ (โพทิริ)

เริ่มต้นโดยผู้นำขอผู้เป็นแขกมาเยือนได้ทำการวางเครื่องหมายที่แสดงว่าเป็นสัญลักษณ์ของการมาเยือนอย่างสันติ

ตรงหน้าของฝ่ายเจ้าบ้าน

การจะยกขึ้นหรือไม่อยู่ที่การตัดสินใจของผู้นำฝ่ายแขกมาเยือน ซึ่งภาษาเมารีเรียกว่า "อะ พิค โดเคน"

ถ้ายกขึ้นหมายความว่าเป็นการมาอย่างสันติและถ้าไม่โดยยกขึ้นหมายความว่าต้องการทำสงครามหรือมาโดยจุดประสงค์ที่มีมิติร้าย

เย ในอดีตที่ผ่านมาพิธีการดังกล่าวทำขึ้นไม่ว่าแขกผู้มาเยือนจะมีจุดประสงค์ดีหรือไม่ดี

ปัจจุบันนี้ชาวเมารีทำพิธีดังกล่าวจุดประสงค์ก็ต้องการแสดงความยินดีต้อนรับแขกผู้มาเยือนเสมอ

คารางกา ผู้หญิงเป็นผู้ร้องกล่าวดำต้อนรับ หลังจากทำพิธีโพทิริแล้วผู้หญิงฝ่ายเจ้าของบ้านจะเป็นผู้ร้องกล่าวดำต้อนรับ

นอกจากเป็นการกล่าวดำต้อนรับแล้วยังหมายถึงการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของบ้านและแขกผู้มาเยือนให้มีความสัมพันธ์กระชับแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ฮักกา การเต้นรำที่แสดงออกถึง การมีพลัง ที่แข็งแรง ทรหด อดทน

ไม่ได้เต้นรำเพื่อทำการต้อนรับแขกผู้มาเยือนเท่านั้น แต่เป็นการแสดงออกเพื่อเป็นการชมขวัญคู่ต่อสู้เป็นสัญลักษณ์เตือน

ให้ฝ่ายตรงข้ามทราบว่าฝ่ายเรามีกองกำลังที่เข้มแข็งหากจะทำการรุกรานก็ขอให้ตัดสินใจให้ดีเสียก่อน

การพูดในพิธีการต้อนรับอย่างเป็นทางการ (ไวโอ-โคเรโร) เป็นการพูดในพิธีการต้อนรับอย่างเป็นทางการของชาวเมารี

เริ่มต้นจากผู้อาวุโสหรือผู้มีตำแหน่งสูงสุดฝ่ายเจ้าบ้านเป็นผู้เริ่มต้นพูดก่อนเสมอ

ตามด้วยการพูดตอบรับจากผู้อาวุโสฝ่ายที่เป็นแขกมาเยือน

หลังจบการพูดทุกครั้งตามมาด้วยการร้องเพลง

เนื้อร้องมีความหมายถึงการปกป้องคุ้มครองผู้พูดโดยจากจิตวิญญาณและสิ่งชั่วร้าย

ที่อาจจะติดตัวมากับแขกมาเยือน

การพูดในพิธีนี้ผู้อาวุโสสูงสุดหรือตำแหน่งสูงสุดเป็นผู้เริ่มพูดก่อนและไล่ระดับลงไปเรื่อยจนกระทั่งจบพิธีการ

ฮองงิ การใช้ขมุกขมูหรือชนกัน หมายถึงความเป็นเพื่อน การแบ่งปัน การแลกเปลี่ยนมุมมองซึ่งกันและกัน

เมื่อใช้ขมุกขมูหรือชนกัน ในที่นี้ถือเป็นสัญลักษณ์ว่าพิธีการต้อนรับดังกล่าวได้เสร็จสิ้นลงอย่างเป็นทางการแล้ว

เสร็จสิ้นพิธีการ ก็มาถึงช่วงเวลาของการผ่อนคลาย สุนัขสนทนากัน

คนพื้นเมืองดั้งเดิมหรือเรียกกันว่าชาวเมารี ดั้งเดิมชาวเมารีก็คือพวกโพลินีเซียนที่อาศัยอยู่ในเกาะตาฮีเตียน

ต่อมาได้อพยพข้ามจากเกาะตาฮีเตียน คุก ฮาวาย มาควิซัสส์ อีสเตอร์ ซามัว ทองกา และเกาะเล็กเกาะน้อยอีกมากมาย

อพยพเรื่อยมาจนถึงเกาะนิวซีแลนด์ในปัจจุบันนี้ ชาวเมารีมาลงหลักปักฐานกลุ่มใหญ่ที่สุดในนิวซีแลนด์

ได้ชื่อว่าเป็นคนพื้นเมืองของนิวซีแลนด์นั่นเอง

ภาษาพูดของโพลินีเซียนจะคล้ายๆกันแต่ด้านประเพณีวัฒนธรรมแล้วแตกต่างกันมาก

ในนิวซีแลนด์ชนพื้นเมืองเมารีมีภาษาพูดเป็นของตัวเองเรียกว่าภาษาเมารี

ถึงแม้จะเป็นภาษาพูดเดียวกันแต่มีความแตกต่างกันเล็กน้อย

เพราะมีเชื้อสายหรือเผ่าพันธุ์ที่มาแตกต่างกันมากกว่า 70 เชื้อสาย

อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบในการเต้นรำ

ลูกพอย (พอย บอลล์) เดิมผู้ชายเมารีออกกำลังกาย"ซ้อมมือ" โดยการแกว่งไกวลูกตุ้ม บริเวณข้อมือจะเกิดความแข็งแรง

เหตุผลที่ต้องฝึกซ้อมมือให้แข็งแรงก็เพื่อจับอาวุธต่อสู้กับศัตรู

พอย บอลล์ เดิมทำมาจากใยของต้นแฟล็กซ์หรือพืชที่ขมูขึ้นตามริมน้ำ โดยนำมาห่อหุ้มรอบๆก้อนหินเพื่อถ่วงน้ำหนักให้หนัก

ปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนวัสดุให้เกิดสีสันเพิ่มความสวยงามขึ้น

สติกค์ เกม เป็นไม้พลองแบบสั้นสองอัน วิธีเล่นโยนข้ามสลับกันไปมา ใช้เพื่อการออกกำลังกาย เพื่อความสนุกสนาน

และบังคับการเคลื่อนไหวของมือและสายตาให้สอดคล้องกัน

พวย เเดนซ์ เป็นการเต้นรำบอกเล่าเรื่องราวของคู่รักคู่หนึ่งที่มีปัญหาด้านชนชั้นจึงหนีตามกันมา ผู้หญิงเป็นเจ้าของหญิงและฝ่ายชายมีเชื้อสายที่แตกต่างกัน ชีวิตการแต่งงานของทั้งคู่จึงต้องหลบๆซ่อนเพื่อไม่ให้ครอบครัวของฝ่ายผู้หญิงรู้

การโหว้อวอ มีสองประเภทหลักๆ ได้แก่ แบบสั้นและแบบยาว น้าหนักและความคมขึ้นอยู่กับลักษณะรูปร่างรวมถึงวัสดุที่ใช้ทำ อาจเป็นแบบด้ามยาวปลายแหลมหรือทำจากหินสีเขียว อวอของชาวเมารีมีหลายแบบหลายขนาด ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสำหรับการใช้ หรืองานที่ต้องเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว

ลูกพอยยาว (ลอง พอย) เป็นการโหว้อวอเต้นรำที่ยากที่สุดเพราะต้องแกว่งไกว ลอง พอยให้พร้อมเพรียงกัน เปรียบเสมือนการบินล่องลอยอย่างมีความสุขในอากาศของนก ไวท์ เฮอร์อน (มีลักษณะ ลำตัวใหญ่ ขนสีขาว คอยาว ขาวยาว)

ฮักกา การเต้นขมข้มขลุ่ยคู่สู่นางกรรม ปัจจุบันนี้เราใช้การเต้นฮักกาเพื่อออกกำลังกาย เพื่อความสนุกสนาน บันเทิง การแล่นลื่นออกมาและการทำหน้าตาให้น่ากลัว เพื่อทำการขมข้มขลุ่ยคู่สู่นางกรรม

โมโค การสีกกลดลายลงบนใบหน้า การสีกกลดลายบนใบหน้าของผู้ชายประกอบไปด้วย นก 4 ตัว ได้แก่

ค่างคาว นกแก้ว นกฮูก และนกกีวี สำหรับผู้หญิงจะสีกกลดลายนกฮูกไว้บนปลายคาง มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับสีกกลดลายของชาวเมารี 2 เรื่อง เรื่องแรกการสีกกลดลายเกี่ยวข้องกับการดูแลผู้หญิงของผู้ชายเมารี เรื่องที่สอง สามีภรรยาคนหนึ่งทะเลาะกันสามีลงมือตบตีทำร้ายร่างกายภรรยา ภรรยาสู้ไม่ไหวหนีเข้าไปเขตนรก เพื่อฟ้องขอความช่วยเหลือจากยมบาล สามีรู้สึกสำนึกผิดได้เดินทางเที่ยวหาจนเจอภรรยา เพื่อขอให้ภรรยายกโทษ ให้สัญญาจะดูแลเธออย่างดีไม่ทำร้ายร่างกายอีก ทำให้ทั้งคู่กลับมาคืนดี มีชีวิตคู่ที่ราบรื่น ชาวเมารีไม่มีภาษาเขียน จึงบอกเล่าเรื่องราวในอดีต ผ่านเสียงเพลงและการแกะสลัก

เรื่องราวที่สามีได้บนบานกับยมบาลเพื่อขอให้ภรรยายกโทษนั้น ทำให้เกิดเรื่องราวการสีกกลดลาย เมื่อสามีตามภรรยาไปในนรกนั้นได้น่านกไปด้วยสี่ตัว คือค่างคาว นกแก้ว นกฮูก และนกกีวี สามีได้ทำการขอแลกเปลี่ยนกับภรรยา ฝ่ายยมบาลตอบตกลงแลกเปลี่ยนเอานกไปและให้สีกกลดลายบนใบหน้าแทน โดยค่างคาวสีกกลดลายไว้บนหน้าผาก นกแก้วสีกกลดลายไว้บริเวณจมูก นกฮูกอยู่บริเวณคาง นกกีวีอยู่บริเวณใบหน้าทั้งสองด้าน ความหมายของนกก่างคาวหมายถึงความฉลาดในการตัดสินใจ นกแก้วหมายถึงทักษะแห่งการพูดการเจรจา นกฮูกหมายถึงการปกป้องคุ้มครอง และนกกีวีหมายถึงการปกป้องรักษาแผ่นดินแม่/ประเทศชาติ/อาณาเขตที่อยู่อาศัย ส่วนสีกกลดลายอื่นๆที่เห็น อาทิ ลวดลายที่เห็นสีกกรอบบริเวณขาทั้งสองข้างของผู้ชายหมายถึงคลื่นมหาสมุทร หมายความว่ามีการมีพลังกำลังที่แข็งแกร่งดั่งมหาสมุทร ลวดลายดังกล่าวจะเห็นบริเวณท้องเรือด้วย ลอยสีกบริเวณด้านหลังแสดงถึงพลังของดิน น้ำ ลม ไฟ นั่นเอง

อาหารฮังยี

อาหารพื้นเมืองของชาวเมารีเรียกว่า ฮังยี เสรฟแบบนุฟเฟ สามารถเลือกรับประทานได้ด้วยตัวเอง ประกอบไปด้วย เนื้อแกะ เนื้อไก่ อาหารจำพวกยัดไส้ต่างๆ มันฝรั่งอบ น้ำเกรวีและ มันท์ซอสส์ ขนมปังกระเทียม สลัด (เรซ-สลอร์) สลัดข้าวโพด สลัดผักกาดแก้ว สลัดผลไม้ ซอคโกเล็ก ลีอค ทรีฟเฟิลล์ กับ ครีม

แนะนำสถานที่เดินเที่ยว

แฟร์สปริง คือบริเวณที่น้ำแร่พุ่งตัวขึ้นจากใต้ดิน มีความบริสุทธิ์ใสดุ้อาด บริเวณนี้ผลิตน้ำแร่มากกว่า 24 ล้านลิตรต่อวัน ผู้นำของหมู่บ้านชื่อ ทูฮอย ก็อาศัยอยู่บริเวณนี้ เล่ากันว่าชาวบ้านดั้งเดิมเป็นพวกมีเวทมนต์คาถา อาศัยอยู่รอบบริเวณภูเขาของโกทาฮา ได้เดินมาเที่ยวเล่นในบริเวณนี้บ่อยๆเห็นความสวยงามร่มรื่นของสถานที่ดังกล่าว ตั้งชื่อว่า แฟร์สปริง เชื่อว่าเมื่อใดที่รุ่งกินน้ำปรากฏตัวให้เห็นถือเป็นสัญลักษณ์แห่งความโชคดี

โกลาวอม /หนอนเรืองแสง

ที่ริวโดว์มี "บ้านมิทาย" แห่งเดียวที่มีหนอนเรืองแสงหรือห้อยเรืองแสงตามธรรมชาติ หนอนเรืองแสงอาศัยอยู่ในถ้ำมีดกมันไชน์แสงระยิบระยับที่เห็นเป็นตัวดักล่อให้แมลงตัวเล็กๆเข้ามาติดกับใยของมัน จากนั้นมันก็จะกินเป็นอาหาร

กล่าวคำลา

มา เต ไคเฮงกา โคโตว เอ เทียะอากิ เอ มานากิ อิ โรโต อิงา ไฮเรงกา คาคัว ขอให้เดินทางโดยสวัสดิภาพทุกท่าน